

Cuprins

Cuvânt-înainte	XIII
Capitolul I. Instituții politice	1
Secțiunea 1. Explicații introductive.....	1
§1. Considerații generale privind noțiunea de „instituții”	1
§2. Noțiunea de „instituții politice”	4
Secțiunea a 2-a. Relația dintre „instituțiile politice” și „instituțiile juridice”	6
Secțiunea a 3-a. Importanța analizei instituțiilor politice	7
Capitolul II. Teoria puterii	10
Secțiunea 1. Organizarea statală a puterii.....	10
§1. Noțiunea de putere de stat.....	10
§2. Relația popor – stat.....	12
§3. Relația stat – putere de stat – putere politică	12
§4. Puterea politică și puterea de stat.....	13
Secțiunea a 2-a. Legitimitatea puterii de stat.....	13
§1. Teorii teocratice.....	13
§2. Teorii democratice	14
Secțiunea a 3-a. Trăsăturile generale ale puterii de stat.....	15
Secțiunea a 4-a. Teoria separației puterilor	16
§1. Apariție.....	16
§2. Conținut.....	17
§3. Criticile teoriei separației puterilor	17
Secțiunea a 5-a. Reglementarea principiului separației puterilor în constituțiile actuale ale statelor	18
Capitolul III. Partidele politice în sistemul constituțional	23
Secțiunea 1. Apariția și evoluția partidelor politice.....	23
Secțiunea a 2-a. Conceptul de partid politic	25
§1. Definiții propriu-zise.....	26
§2. Definiții sintagme.....	26
§3. Definiții formulate de actele normative.....	27
§4. Noțiuni conexe celei de „partid politic”	28
Secțiunea a 3-a. Partidele politice ca asociații.....	28
Secțiunea a 4-a. Partidele politice ca subiecte de drept	29
§1. Subiecte de drept public.....	29
§2. Subiecte de drept constituțional.....	29
Secțiunea a 5-a. Compoziția partidelor politice.....	30
Secțiunea a 6-a. Scopul partidelor politice.....	30
Secțiunea a 7-a. Rolul partidelor politice	33
Secțiunea a 8-a. Clasificarea partidelor politice	34
§1. Criteriul apartenenței membrilor la o anumită credință, ideal sau interes	34
§2. Criteriul căilor folosite pentru rezolvarea marilor probleme politice	35
§3. Criteriul compoziției partidelor.....	36

§4. Criteriul disciplinei votului membrilor de partid.....	37
§5. Criteriul originii partidelor.....	37
Secțiunea a 9-a. Pluralism politic și pluripartidism.....	37
§1. Pluralism politic.....	37
§2. Pluripartidism.....	38
§3. Bipartidism.....	39
§4. Partid dominant.....	39
Secțiunea a 10-a. Partidele politice în România.....	40
§1. Istoric.....	40
§2. Actualitate.....	40
Secțiunea a 11-a. Finanțarea partidelor politice.....	41
§1. Finanțarea publică (gubernamentală).....	42
§2. Finanțarea privată (negubernamentală).....	45
§3. Controlul finanțării.....	47
Secțiunea a 12-a. Partidele politice la nivelul Uniunii Europene.....	48
Capitolul IV. Teoria statului (concept, apariția statului, legitimitatea, funcțiile și elementele statului).....	53
Secțiunea 1. Diverse abordări în definirea conceptului de stat.....	53
§1. Abordarea teologică.....	53
§2. Abordarea filozofică.....	54
§3. Abordarea sociologică.....	56
§4. Abordarea juridică.....	57
Secțiunea a 2-a. Definiția statului.....	59
Secțiunea a 3-a. Apariția statului modern. Etapele formării statului.....	61
§1. Formarea statului.....	61
§2. Statul absolutist.....	63
§3. Statul național.....	63
Secțiunea a 4-a. Esența și legitimitatea statului.....	64
§1. Esența statului.....	64
§2. Statul ca instrument de dominare.....	64
§3. Conceptul de legitimitate a statului.....	65
§4. Originea puterii de stat.....	66
§5. Justificarea autorității statului.....	66
Secțiunea a 5-a. Funcțiile statului.....	67
§1. Concept.....	67
§2. Clasificarea funcțiilor statului.....	67
Secțiunea a 6-a. Elementele statului.....	68
§1. Teritoriul.....	69
§2. Populația.....	69
§3. Suveranitatea.....	69
Capitolul V. Teoria statului (forma de stat, caracterele statului român și organizarea lui administrativă).....	73
Secțiunea 1. Forma de guvernământ.....	73
§1. Noțiune.....	74
§2. Monarhia.....	75
§3. Republica.....	76

Secțiunea a 2-a. Structura de stat.....	77
§1. Noțiune.....	77
§2. Statul unitar.....	77
§3. Statul federal.....	78
§4. Asociațiile de state.....	79
Secțiunea a 3-a. Caracterele statului român.....	80
§1. Stat național.....	80
§2. Stat unitar și indivizibil.....	81
§3. Stat suveran și independent.....	82
§4. Stat de drept.....	82
§5. Stat democratic și social.....	83
Secțiunea a 4-a. Organizarea administrativă a teritoriului României.....	84
§1. Noțiune.....	84
§2. Unitățile administrativ-teritoriale ale României.....	85
Capitolul VI. Sistemul electoral.....	89
Secțiunea 1. Drepturile electorale.....	89
Secțiunea a 2-a. Dreptul de vot.....	90
§1. Scurt istoric.....	90
§2. Situația actuală.....	91
§3. Regimul juridic al dreptului de vot. Trăsăturile votului.....	95
Secțiunea a 3-a. Dreptul de a fi ales.....	97
§1. Scurt istoric.....	98
§2. Beneficiarii dreptului de a fi ales. Regim juridic.....	99
Secțiunea a 4-a. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European.....	102
§1. Condițiile aderării României la Uniunea Europeană.....	102
§2. Terminologie. Natura juridică a drepturilor electorale la nivelul Uniunii Europene.....	103
§3. Dreptul de a alege membrii Parlamentului European.....	104
§4. Dreptul de a fi ales membru al Parlamentului European.....	106
§5. Incompatibilități ale mandatului de parlamentar european.....	108
Secțiunea a 5-a. Tipuri de sisteme electorale.....	109
§1. Sistemul majoritar.....	109
§2. Sistemul reprezentării proporționale.....	113
§3. Sisteme mixte.....	114
Secțiunea a 6-a. Organizarea și desfășurarea alegerilor în România.....	116
§1. Cadrul legal.....	116
§2. Stabilirea datei alegerilor.....	116
§3. Stabilirea numărului, delimitarea și numerotarea circumscriptiilor și a colegiilor electorale.....	117
§4. Întocmirea listelor electorale și a registrului electoral.....	117
§5. Constituirea birourilor și a oficiilor electorale.....	118
§6. Constituirea secțiilor de votare.....	119
§7. Propunerea candidaturilor.....	121
§8. Întocmirea buletinelor și a ștampilelor de vot.....	121
§9. Campania electorală.....	123
§10. Desfășurarea votării.....	124
§11. Stabilirea rezultatelor votării și atribuirea mandatelor.....	126

Capitolul VII. Referendumul.....	132
Secțiunea 1. Noțiune.....	132
Secțiunea a 2-a. Tipuri de referendum.....	133
Secțiunea a 3-a. Regimul juridic al referendumului în România.....	135
Secțiunea a 4-a. Procedura organizării referendumului în România.....	139
Secțiunea a 5-a. Natura juridică a decretului de stabilire a referendumului în România.....	142
Secțiunea a 6-a. Consecințele organizării unui referendum.....	143
Capitolul VIII. Parlamentul (apariție, competențe, structură).....	147
Secțiunea 1. Apariția Parlamentului.....	147
Secțiunea a 2-a. Principiile parlamentarismului.....	148
§1. Principiul suveranității naționale.....	148
§2. Principiul autonomiei Parlamentului.....	148
§3. Principiul reprezentativității.....	149
Secțiunea a 3-a. Competențele Parlamentului.....	149
§1. Precizări generale.....	149
§2. Competența de legiferare.....	151
§3. Competența de stabilire a direcțiilor statale și juridice principale ale activității sociale, politice, economice și culturale.....	151
§4. Competența de alegere, formare, numire, avizare sau revocare a unor autorități statale.....	151
§5. Competența de control parlamentar.....	152
§6. Competența de conducere în politica externă.....	155
§7. Competența de organizare internă.....	155
Secțiunea a 4-a. Structura Parlamentului.....	156
Secțiunea a 5-a. Monocameralism sau bicameralism?.....	159
Capitolul IX. Parlamentul (organizare, funcționare, statut, dizolvare).....	165
Secțiunea 1. Structurile de lucru ale Parlamentului.....	165
§1. Precizări generale.....	165
§2. Grupurile politice parlamentare.....	166
§3. Birourile.....	167
§4. Comisiile parlamentare.....	168
Secțiunea a 2-a. Modalitatea de lucru a Parlamentului.....	168
Secțiunea a 3-a. Funcționarea Parlamentului.....	170
§1. Mandatul Parlamentului.....	170
§2. Sesiunea.....	170
§3. Ședințele.....	171
Secțiunea a 4-a. Statutul deputaților și al senatorilor.....	171
§1. Mandatul parlamentarului.....	172
§2. Incompatibilități și imunități.....	172
Secțiunea a 5-a. Dizolvarea Parlamentului.....	178
§1. Dizolvarea Parlamentului este o sancțiune?.....	178
§2. Cine poate dizolva Parlamentul.....	179
§3. Actul de dizolvare a Parlamentului.....	181
§4. Când nu poate fi dizolvat Parlamentul.....	182

Capitolul X. Parlamentul (actele Parlamentului)	187
Secțiunea 1. Actele Parlamentului.....	187
§1. Legile.....	188
§2. Motiunile	188
§3. Hotărârile.....	189
Secțiunea a 2-a. Desfășurarea procesului legislativ.....	190
§1. Inițiativa legislativă	192
§2. Avizarea proiectului de lege sau a propunerii legislative.....	193
§3. Examinarea și avizarea proiectelor și a propunerilor legislative în cadrul comisiilor permanente	194
§4. Includerea proiectului de lege sau a propunerii legislative pe ordinea de zi a ședinței	197
§5. Dezbaterile în plen.....	197
§6. Votarea legii	199
§7. Întoarcerea legii la prima Cameră sesizată.....	200
Capitolul XI. Puterea executivă.....	204
Secțiunea 1. Caracterizare generală.....	204
§1. Terminologie	204
§2. Rolul puterii executive	205
Secțiunea a 2-a. Structura puterii executive	207
§1. Executivul monocefal	207
§2. Executivul bicefal.....	208
§3. Structura puterii executive în România	208
Secțiunea a 3-a. Componenta puterii executive.....	209
§1. Caracterizare generală.....	209
§2. Componenta puterii executive în România	211
Secțiunea a 4-a. Guvernul României	211
§1. Procedura numirii.....	211
§2. Mandat.....	214
§3. Organizare și funcționare	214
§4. Statutul membrilor	215
§5. Actele Guvernului	217
Secțiunea a 5-a. Delegarea legislativă	219
§1. Caracterizare generală.....	219
§2. Delegarea legislativă în România	220
Secțiunea a 6-a. Răspunderea membrilor Guvernului	225
§1. Răspunderea politică	225
§2. Răspunderea juridică.....	226
Capitolul XII. Șeful de stat	233
Secțiunea 1. Caracterizarea instituției șefului de stat	233
§1. Caracterizare generală.....	233
§2. Evoluția instituției șefului de stat în România.....	234
Secțiunea a 2-a. Desemnarea șefului de stat	236
§1. Procedura desemnării.....	236
§2. Desemnarea Președintelui României	238
Secțiunea a 3-a. Mandatul șefului de stat	239
§1. Caracterizare generală.....	239
§2. Mandatul Președintelui României	239

Secțiunea a 4-a. Funcțiile și atribuțiile șefului de stat	242
§1. Funcțiile șefului de stat	242
§2. Atribuțiile șefului de stat	243
§3. Funcțiile Președintelui României.....	244
§4. Atribuțiile Președintelui României	249
Secțiunea a 5-a. Actele șefului de stat	253
§1. Caracterizare generală.....	253
§2. Actele Președintelui României.....	253
Secțiunea a 6-a. Răspunderea șefului de stat	258
§1. Caracterizare generală.....	258
§2. Răspunderea Președintelui României	259
Capitolul XIII. Curtea Constituțională a României	268
Secțiunea 1. Scurt istoric	268
Secțiunea a 2-a. Scop.....	272
Secțiunea a 3-a. Judecătoria Curții Constituționale	272
§1. Numărul judecătorilor și condițiile de acces la funcție	272
§2. Numirea judecătorilor	274
§3. Mandatul judecătorilor.....	274
§4. Incompatibilități	275
§5. Răspunderea judecătorilor	275
§6. Imunitatea judecătorilor	275
§7. Independența și inamovibilitatea judecătorilor	276
Secțiunea a 4-a. Organizarea Curții Constituționale.....	276
§1. Președintele Curții Constituționale	276
§2. Plenul Curții Constituționale.....	276
§3. Magistratii asistenți ai Curții Constituționale	276
Secțiunea a 5-a. Atribuțiile Curții Constituționale	277
§1. Modalitățile de acces la Curtea Constituțională	277
§2. Obiecția de neconstituționalitate.....	278
§3. Excepția de neconstituționalitate	279
§4. Alte atribuții ale Curții Constituționale	280
Secțiunea a 6-a. Procedura în fața Curții Constituționale.....	284
§1. Reguli generale.....	284
§2. Reguli speciale	284
Secțiunea a 7-a. Actele Curții Constituționale.....	286
Capitolul XIV. Autoritatea judecătorească.....	291
Secțiunea 1. Organele autorității judecătorești	291
§1. Instanțele judecătorești.....	291
§2. Ministerul Public.....	293
§3. Consiliul Superior al Magistraturii	294
Secțiunea a 2-a. Puterea judecătorească	295
§1. Noțiunea de justiție.....	295
§2. Noțiunea de putere judecătorească	296
§3. Principiile pe baza cărora se realizează justiția	297
Secțiunea a 3-a. Raporturile juridice dintre autoritatea judecătorească și celelalte autorități publice	306

§1. Raporturile juridice cu Parlamentul	306
§2. Raporturile juridice cu Președintele României	307
§3. Raporturile juridice cu Guvernul	309
Secțiunea a 4-a. Răspunderea magistraților	310
§1. Precizări generale	310
§2. Răspunderea civilă	311
§3. Răspunderea penală	312
§4. Răspunderea disciplinară	312